

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵԿԱՎԱՐ**

0010 ք. Երևան, Կառավարական տուն 1

№ 02/05.1/18856-2026

**ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵԿԱՎԱՐ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ
ԴԱՎԻԹ ԱՌԱՔԵԼՅԱՆԻՆ**

Հարգելի՛ պարոն Առաքելյան,

Ձեզ ենք ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում 2026 թվականի մայիսի 6-ին առաջին ընթերցմամբ ընդունված «Խաղային գործունեության կարգավորման մասին» օրենքում (այսուհետ՝ Օրենք) լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» (այսուհետ՝ Նախագիծ), «Շահումով խաղերի, ինտերնետ շահումով խաղերի և խաղատների մասին» օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» և «Վիճակախաղերի մասին» օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի փաթեթի (Պ-1281-13.03.2026-SՀ-011/1) վերաբերյալ կառավարության գրավոր առաջարկները:

Քննարկելով ներկայացված օրենքների նախագծերի փաթեթը, ընդհանուր առմամբ դրական գնահատելով առաջարկվող կարգավորման միտումները և դրդապատճառները, ինչպես նաև հաշվի առնելով խաղային գործունեության ոլորտում պետական քաղաքականության առաջնահերթությունները, հայտնում է հետևյալը.

Նախագծերով առաջարկվող՝ քաղաքացիների կողմից խաղերին մասնակցության սահմանափակումների և արգելքների վերաբերյալ կարգավորումները, իրենց բովանդակությամբ ուղղված լինելով սոցիալական ռիսկերի նվազեցմանը և պատասխանատու խաղի գործիքակազմի զարգացմանը, կարող են լիարժեք և արդյունավետ կիրառվել միայն Օրենքով սահմանված խաղային ոլորտի կարգավորման օպերատորի ինստիտուտի ներդրման և դրա լիարժեք գործարկման պայմաններում:

«Շահումով խաղերի, ինտերնետ շահումով խաղերի և խաղատների մասին» օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» և «Վիճակախաղերի մասին» օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի մասով հարկ է նշել, որ նախագծերով առաջարկվող մի շարք կարգավորումներ ներկայումս կիրառելի չեն՝ հաշվի առնելով, որ բացակայում են դրանց ապահովման համար անհրաժեշտ ինքնաշխատ գործիքներն ու գործնական մեխանիզմները, որոնց գործարկմամբ հնարավոր կլինի ապահովել համապատասխան գործընթացների իրականացումը:

Վերոգրյալի տեսանկյունից խնդրահարույց է նաև Նախագծի 1-ին հոդվածի 3-րդ կետով լրացվող Օրենքի 47-րդ հոդվածի 7-րդ և Նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ կետերով Օրենքի 50-րդ հոդվածում կատարվող լրացումն ու փոփոխությունները: Նշված սահմանափակումների գործնական կիրառելիության տեսանկյունից կարող են առաջանալ որոշ խնդիրներ, մասնավորապես՝ արգելքի/սահմանափակման կիրառումն ապահովող սուբյեկտը՝ օպերատորը, չի կարող ունենալ հասանելիություն այնպիսի տեղեկատվության, ինչպիսիք են եկամուտների առկայությունը, դրանց կազմը/աղբյուրները, չափը կամ անձի ունեցած վարկերի չափը և քանակները, ուստի անհրաժեշտ է պարզաբանել, թե ինչպես են պարզվելու վերոգրյալ հանգամանքները:

Նախևառաջ, անհրաժեշտ ենք համարում ընդգծել այն հանգամանքը, որ դեռևս 2022 թվականին «Խաղային գործունեության կարգավորման մասին» օրենքի նախագծի շրջանառության ժամանակ նշվել է, որ այդ նախագծով առաջարկվող համակարգն ինքնին պահանջում է մեծ ֆինանսական, տեխնիկական և համապատասխան մարդկային ռեսուրսներ, որոնց կապակցությամբ բացակայում է պահանջվող հանրային ծախսերի գնահատականը, ինչի արդյունքում հնարավոր չէ պատկերացում կազմել նման համակարգի ծախս-արդյունավետ լինելու կամ չլինելու մասին, բացի այդ, հնարավոր չէ կանխատեսել սոցիալ-տնտեսական, ինչպես նաև հարկաբյուջետային արդյունքները:

Ավելին, հարկ է նշել, որ նախագծերով առաջարկվող սահմանափակումները խնդրահարույց են ՀՀ Սահմանադրությամբ ամրագրված՝ յուրաքանչյուր անձի սեփականությունն իր հայեցողությամբ տիրապետելու, օգտագործելու և տնօրինելու իրավունքի տեսանկյունից՝ նկատի ունենալով, որ նման սահմանափակումներ նախատեսելը կարող է հանգեցնել սեփականության իրավունքի սահմանափակման, մինչդեռ ընդգծենք, որ ՀՀ Սահմանադրությամբ ամրագրված է, որ այդ իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով՝ հանրության շահերի կամ այլոց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության նպատակով, ընդ որում, այդ սահմանափակումը պետք է համապատասխանի որոշակիության և համաչափության սահմանադրական սկզբունքներին և չի կարող գերազանցել ՀՀ միջազգային պայմանագրերով սահմանված սահմանափակումները:

Միաժամանակ, իրավակիրառ պրակտիկայում տարաբնույթ մեկնաբանություններից խուսափելու համար առաջարկում ենք հստակեցնել «և վարկի ընդհանուր ծավալը գերազանցում է տարեկան եկամուտների 40%-ը» չափանիշի սահմանումը՝ հաշվի առնելով, որ նման չափանիշի սահմանումը պահանջում է հստակ հաշվարկման մեթոդաբանություն և միասնական կիրառելիություն:

Նախագծերով առաջարկվում է սահմանել, որ քաղաքացիների կողմից շահումով խաղերին մասնակցության թույլատրելի չափ է համարվում յուրաքանչյուր տարվա համար հայտարարագրված տարեկան եկամտի 20 տոկոսը:

Այս առումով, նախ առաջարկում ենք ըստ անհրաժեշտության հաշվի առնել, որ ՀՀ կառավարության 2026 թվականի փետրվարի 26-ի թիվ 225-Ն որոշման համաձայն՝ մի շարք նվազեցվող եկամուտներ պարտադիր հայտարարգրման ենթակա չեն: Օրինակ՝ հայտարարագրման ենթակա չեն մինչև 1 մլն դրամը ներառյալ ստացված փոխառությունների գումարները: Ավելին, հայտարարագրման ենթակա չեն ընտանիքի անդամներից ստացվող՝ նվազեցվող (չհարկվող) եկամուտները:

Բացի այդ, առաջարկում ենք հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ առաջարկվող սահմանափակումը շրջանցելու հնարավորությունները շատ ակնհայտ են, քանի որ ֆիզիկական անձինք կարող են հայտարարագրում ներառել հարկային հետևանքներ չունեցող եկամուտներ (եկամտային հարկով հարկման նպատակով նվազեցվող (չհարկվող) համարվող եկամուտներ)՝ դրանով իսկ առանց որևէ հետևանքի ավելացնելով խաղադրույքներ կատարելու իրենց հնարավորությունները:

Նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետով լրացվող 5-րդ կետի համաձայն՝ արգելվում է այն քաղաքացիների մասնակցությունը սույն օրենքով նախատեսված խաղային գործունեության շրջանակում կազմակերպվող խաղերին, որոնք՝ օգտվում են պետական բյուջեի ֆինանսավորմամբ կամ համաֆինանսավորմամբ իրականացվող սուբսիդավորման որևէ ծրագրից:

Այս առումով հայտնում ենք, որ Նախագծով առաջարկվող փոփոխությունները ընդունվելու պարագայում ստեղծվում է մի իրավիճակ, երբ պետության կողմից երբևէ որևէ աջակցություն (օրինակ նաև՝ եկամտահարկի հետվերադարձի ծրագրով կամ այլ սուբսիդիոն ծրագրերով) ստացած անձը զրկվում է իր եկամուտները տնօրինելու իրավունքից, մասնավորապես՝ Հայաստանի Հանրապետությունում լիցենզավորված խաղային կազմակերպիչների մոտ խաղադրույք կատարելու հնարավորությունից: Ուստի, առաջարկվող սահմանափակումը փաստացի տարածվելու է նաև սոցիալապես խոցելի չհամարվող խմբերի վրա: Ուստի առաջարկում ենք քննարկել նշված կարգավորման նպատակահարմարության հարցը:

Վերոնշյալ առաջարկությունները վերաբերում են նաև «Շահումով խաղերի, ինտերնետ շահումով խաղերի և խաղատների մասին» օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» և «Վիճակախաղերի մասին» օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքների նախագծերի համանման կարգավորումներին:

Միաժամանակ առաջարկում ենք Նախագծի անցումային դրույթներով կարգավորել, թե արդյոք Նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետով լրացվող 5-րդ կետով սահմանվող սահմանափակումները տարածվելու են ներկայումս շահառու հանդիսացող անձանց, թե Նախագիծն ուժի մեջ մտնելուց հետո շահառուի կարգավիճակ ստացող անձանց վրա:

Ըստ այդմ, նախագծերի փաթեթի վերաբերյալ առաջարկում ենք՝

1. Ձեռնպահ մնալ նախագծով առաջարկվող՝ սպառողական վարկ ունեցող և վարկային պարտավորությունների ընդհանուր ծավալը տարեկան եկամուտների նկատմամբ որոշակի շեմով սահմանափակելու կարգավորումից՝ հաշվի առնելով, որ դրա կիրառման համար անհրաժեշտ տեղեկատվական և տեխնիկական նախադրյալները ներկայումս ամբողջությամբ ձևավորված չեն: Մասնավորապես, նշված կարգավորման կիրառումը ենթադրում է վարկային պարտավորությունների վերաբերյալ ամբողջական և հավաստի տեղեկատվության առկայություն, որը հանդիսանում է բանկային գաղտնիք:

Խաղային գործունեության կարգավորման օպերատորի գործարկումից հետո օպերատորը կարող է հասանելիություն ունենալ միայն այն տվյալներին, որոնց վերաբերյալ պետությունը վարում է համապատասխան շտեմարաններ:

2. Ձեռնպահ մնալ նախագծով առաջարկվող՝ խաղերին մասնակցության թույլատրելի չափը յուրաքանչյուր տարվա համար հայտարարագրված տարեկան եկամտի

նկատմամբ տոկոսային հարաբերակցությամբ սահմանելու կարգավորումից՝ հաշվի առնելով, որ դրա գործնական կիրառումը ներկայումս խնդրահարույց է և վաղաժամ:

Միաժամանակ, տարեկան եկամտի չափի վրա հիմնված սահմանափակումը կարող է չարտացոլել անձի իրական ֆինանսական կարողությունները, քանի որ հնարավոր են իրավիճակներ, երբ անձը տվյալ տարում հայտարարագրված եկամուտ չունենալով հանդերձ ունի զգալի խնայողություններ, ինչի արդյունքում նշված մոտեցումը չի ապահովում կարգավորման նպատակային և համաչափ կիրառություն:

3. Առաջարկում ենք հստակեցնել պետական բյուջեի ֆինանսավորմամբ կամ համաֆինանսավորմամբ իրականացվող ծրագրերից օգտվող շահառուների շրջանակը, քանի որ որոշ ծրագրեր կրում են տնտեսական կամ խթանիչ բնույթ և անմիջականորեն կապված չեն անձի սոցիալական վիճակի հետ:

Այս համատեքստում անհրաժեշտ է հաշվի առնել, որ եկամտային հարկի վերադարձի ծրագիրը պարունակում է նաև սոցիալական բաղադրիչ, ուստի նպատակահարմար ենք համարում լրացուցիչ քննարկել նոր շահառուների նկատմամբ սահմանափակումների կիրառման հարցը:

4. Ընդունելի ենք համարում նախագծերով սահմանված քաղաքացու կողմից իր մասնակցության սահմանափակման և ինքնաարգելափակման կարգերի խմբագրված տարբերակները, որոնք գործելու են մինչև օպերատորի ներդրումից հետո կառավարության կողմից այլ նույնականացման պայմանների սահմանումը՝ օպերատորի միջոցով իրականացնելու հնարավորությամբ:

Միաժամանակ Կառավարությունն առաջարկում է.

1. «Շահումով խաղերի, ինտերնետ շահումով խաղերի և խաղատների մասին» օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» նախագծի (Պ-12811-13.03.2026-S<-011/1) վերաբերյալ.

1. Նախագծի 1-ին հոդվածի՝

«Հոդված 6.2. Քաղաքացիների՝ խաղային գործունեության շրջանակում կազմակերպվող խաղերին մասնակցության սահմանափակումների ընդհանուր կանոնները

1. Արգելվում է այն քաղաքացիների մասնակցությունը սույն օրենքով նախատեսված շահումով խաղերի, ինտերնետ շահումով խաղերի գործունեության շրջանակում կազմակերպվող խաղերին, որոնք՝

...

8) օրենքով նախատեսված կենսաթոշակային տարիքը լրացած քաղաքացիների մասնակցությունը խաղերին, եթե տվյալ անձանց եկամտի միակ աղբյուրը նշանակված կենսաթոշակն է.»:»

Այսինքն, նախագծով լրացվող՝ Օրենքի 6.2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-րդ կետը խմբագրական առումով չի համապատասխանում հոդվածի բովանդակությանը: Բացի այդ, հստակ չէ «օրենքով նախատեսված տարիքը լրացած» ձևակերպումը, քանի որ կենսաթոշակի առանձին տեսակների համար օրենքով նախատեսված են կենսաթոշակի իրավունք տվող տարբեր տարիքներ, իսկ առանձին դեպքերում տարիքային պահանջ չկա (օրինակ՝ հաշմանդամության զինվորական կենսաթոշակի դեպքում):

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ նույն հոդվածի 6-րդ կետով արգելվում է «Պետական նպաստների մասին» օրենքով նախատեսված որևէ տեսակի նպաստի նպաստառուի, իսկ 8-րդ կետով՝ գործնականում կենսաթոշակառուների մասնակցությունը խաղային գործունեության շրջանակում կազմակերպվող խաղերին, առաջարկվում է՝

Նախագծով լրացվող՝ Օրենքի 6.2-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Արգելվում է այն քաղաքացիների մասնակցությունը սույն օրենքով նախատեսված շահումով խաղերի, ինտերնետ շահումով խաղերի գործունեության շրջանակում կազմակերպվող խաղերին, որոնք՝

1) խաղադրույքներ են կատարում իրենց անվամբ բացված՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 928.8-րդ և 928.9-րդ հոդվածների 1-ին մասերով սահմանված հատուկ բանկային հաշիվների միջոցներից.

2) ներկայացրել են սույն օրենքի 6.3.-րդ հոդվածի 1-ին մասով դիմում:»:

Առաջարկը քննարկելիս հարկ է նկատի ունենալ, որ որ ՀՀ կառավարության 2020 թվականի մարտի 12-ի N 284-Ն և 2020 թվականի մարտի 12-ի N 287-Ն որոշումների 3-րդ կետերով սահմանված են այն գումարները, որոնք վճարվում են սոցիալական ապահովության հաշվին և միանվագ դրամական վճարների հաշվին մուտքագրելու միջոցով: Ընդ որում, եթե անձը նույն բանկի միջոցով միաժամանակ ստանում է մի քանի պարբերական վճարատեսակ (օրինակ, հաշմանդամության կենսաթոշակ, մինչև 2 տարեկան երեխայի խնամքի նպաստ, անապահովության նպաստ), ապա այս գումարները տարանջատել հնարավոր չէ, քանի որ շահառուին վճարվող բոլոր պարբերական դրամական վճարների գումարները բանկը մուտքագրում է շահառուի անվամբ բացված նույն բանկային հաշվին: Միանվագ բնույթի վճարները վճարվում են առանձին բանկային հաշիվներով:

2. Նախագծից հանել 3-րդ հոդվածը:

3. Նախագծի 4-րդ հոդվածից հանել 2-րդ մասը:

II. «Վիճակախաղերի մասին» օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» նախագծի (Պ-12812-13.03.2026-SՀ-011/1) վերաբերյալ.

1. Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ սույն նախագծի 1-ին հոդվածով «Վիճակախաղերի մասին» օրենքում լրացվող 5.4-րդ հոդվածը բովանդակային առումով նույնն է, ինչ «Շահումով խաղերի, ինտերնետ շահումով խաղերի և խաղատների մասին» օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածով լրացվող 6.2-րդ հոդվածը, առաջարկվում է կատարել նույնաբովանդակ փոփոխություններ:

Նախագծի 1-ին հոդվածով լրացվող՝ Օրենքի 5.4-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 5.4. Քաղաքացիների՝ խաղային գործունեության շրջանակում կազմակերպվող խաղերին մասնակցության սահմանափակումների ընդհանուր կանոնները

1. Արգելվում է այն քաղաքացիների մասնակցությունը Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող տոտալիզատորների (այդ թվում՝ ինտերնետ տոտալիզատորների), որոնք՝

1) խաղադրույքներ են կատարում իրենց անվամբ բացված՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 928.8-րդ և 928.9-րդ հոդվածների 1-ին մասերով սահմանված հատուկ բանկային հաշիվների միջոցներից.

2) ներկայացրել են սույն օրենքի 5.5.-րդ հոդվածի 1-ին մասով դիմում:»:

2. Նախագծի 3-րդ հոդվածից հանել 2-րդ մասը:

III. «Խաղային գործունեության կարգավորման մասին» օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի (Պ-1281-13.03.2026-ՏՀ-011/1) վերաբերյալ.

1. Նախագծի 1-ին հոդվածով օրենքի 47-րդ հոդվածում առաջարկվող փոփոխությունները շարադրել հետևյալ բովանդակությամբ.

«1) 1-ին մասի 4-րդ կետում «:» կետադրական նշանը փոխարինել «.» կետադրական նշանով.

2) 1-ին մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր 5-րդ, 6-րդ և 7-րդ կետերով.

«5) սույն օրենքը ուժի մեջ մտնելուց հետո դիմել և հաստատվել են, որպես հիփոթեքային վարկի սպասարկման համար վճարված տոկոսների գումարի չափով վճարված եկամտային հարկի գումարների վերադարձման ծրագրի շահառու.

6) հանդիսանում են Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 928.8-րդ հոդվածի 1-ին մասերով սահմանված հատուկ բանկային հաշիվների շահառուներ.

7) խաղադրույքներ են կատարում իրենց անվամբ բացված՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 928.9-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված հատուկ բանկային հաշիվների միջոցներից:»,

3) 2-րդ մասի 1-ին կետը «չլրացած» բառից հետո լրացնել «, ինչպես նաև յոթանասուն և ավելի տարիք ունեցող» բառերով.

4) 2-րդ մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր 3.1-ին կետով.

«3.1) պետական ծառայության, համայնքային ծառայության և հանրային պաշտոններ զբաղեցնող անձանց, հանրային իշխանության մարմիններում քաղաքացիական աշխատանք կատարող, պետական և համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպությունների, պետության կողմից հիմնադրված հիմնադրամների, հիսուն տոկոս և ավելի պետական մասնակցությամբ ընկերությունների, Կենտրոնական բանկի աշխատակիցների մասնակցությունը շահումով խաղերին և ինտերնետ շահումով խաղերին և բուքմեյքերական գործունեությանը.»:

2. Սահմանել, որ օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2027 թվականի հունվարի 1-ից՝ հաշվի առնելով, որ խաղային գործունեության կարգավորման օպերատորի ընտրության գործընթացը գտնվում է ընթացքի մեջ, և նախագծով նախատեսված սահմանափակումների կիրառման համար անհրաժեշտ տեխնիկական հնարավորությունների ապահովումը հնարավոր կլինի միայն օպերատորի գործարկումից հետո: Նշված պայմաններում, ավելի վաղ ժամկետ սահմանելու դեպքում, սահմանափակումների ապահովման պարտականությունը փաստացի կորվի խաղային գործունեության կազմակերպիչների վրա, ինչը ենթադրում է նրանց կողմից անձնական տվյալների մշակման և համապատասխան տեղեկատվական բազաների հասանելիության

անհրաժեշտություն և կարող է առաջացնել տվյալների պաշտպանության և ազգային անվտանգության հետ կապված ռիսկեր:

Հարգանքով՝

ԱՐԱՅԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ